

Hvad med Piroplasmose ?? (faneblad eller underpunkt under "Køb af Lusitano")

Hvad er Piroplasmose?

Piroplasmos/Babesia er en flåtbåren blodparasit, som hesten kan smittes med på samme måde som vi i Danmark kender det fra Borelia. Ekstensive hestehold dvs. heste der holdes ude i naturlige omgivelser kan få flåten på sig og derved blive smittet med parasitten. Hidtil er flåten kun fundet under varmere himmelstrøg dvs. sydeuropa, Afrika og sydamerika, men nyere undersøgelser viser at flåten nu er vidt udbredt i Schweiz og den sydlige del af Tyskland, så vi kan lige så godt forberede os på at den snart er i DK også.

Babesia findes i 2 arter Babesia caballi og Theileria equi (tidligere kaldet Babesia equi). De angriber blodcellerne på lidt forskellig vis, og der er derfor også forskel på behandlingen af de inficerede heste.

Heste kan være raske smittebærere af parasitten i lang tid (op til 3-4 år) efter at være blevet smittet uden at udvikle symptomer af nogen art. For Theileria equi's vedkommende, resten af hestens levetid. Føl får ofte antistoffer fra hestens mælk og kan således bekæmpe en infektion med eget immunsystem. En teori er at der måske kan finde en overførsel af selv parasitten sted fra hoppe til føl fra placenta

Begge Babesia arter kan forårsage ret uspecifikke symptomer f.eks. 40 grader feber den ene dag men ikke den næste, mangel på appetit, rødfarvet urin (pga. af døde røde blodceller), generel nedstemthed, forhøjet puls og åndedræt. Alle symptomer, som også kunne tilskrives så mange andre sygdomme.

Er det farligt ? Både ja og nej: Flertallet af heste lever fint som Babesia positive og får aldrig symptomer, men nedsat immunforsvar kan svække hesten, så parasitten får overtaget og hesten bliver syg, og så er det vigtigt at hesten får stillet den rigtige diagnose, så den korrekte behandling kan iværksættes med det samme. Behandling kan i de fleste tilfælde ikke rense hesten fuldstændigt for parasitten, men nedbringe antallet, så hestens eget immunsystem kan håndtere dem

Babesia konstateres ved en blodprøve som sendes til analyse (pcr eller ELISA test) og hvis positiv, skal der samtidig testes for hvilken af de 2 slags Babesia ,det drejer sig om, da behandlingen er forskellig . Begge typer behandles med Imidocarb men dosis er forskellig. Der kan testes for antistoffer samt for selve parasitten. Parasitten kan dog være umiddelbart fraværende hos raske bærere for så at forekomme igen efter en stressperiode eller andre tilfælde hvor immunsystemet har været under pres

Skal jeg lade min hest teste inden køb??

Indenfor EU kræves ikke en erklæring om at hesten er Piro negativ før export. Det gør der til lande som USA og Australien, da disse lande har gunstige betingelser for den flåt, som fungerer som vektor for smitten. Indtil nu er der ikke konstateret forekomst af flåten i DK. I Sydeuropa kan andelen af piro-positive heste være helt oppe på 75% alt efter landskabelige forhold og mere eller mindre gunstige forhold for flåten

Som med alle andre tests er det et spørgsmål om temperament: Man skal dog gøre sig klart hvad man vil bruge svaret til

- vil man kun have en Piro-negativ hest (dvs en hest hvor antistof-tallet ligger under et vist niveau)
- vil man evt forlange hesten behandlet inden eksport, hvis den er positiv, men ikke syg
- tester man for at vide om man skal holde et ekstra vågent øje med hesten, den første tid efter en lang og stressende transport.

En sammenligning kunne være spoleorm hos heste – En tænkt case: En hest skal sælges til en køber, som ikke er opmærksom på forekomsten af spoleorm og ikke gennemfører systematisk indsamling af gødningsprøver og evt. efterfølgende behandling. Hesten bliver utrivelig, sløj og mere og mere syg. Hesten kan i sidste ende dø, hvis den ikke behandles. I DK er vi meget opmærksomme på forekomsten af spoleorm og de fleste har en strategi implementeret for at holde niveau'et nede, men udrydte skidtet kan vi jo desværre ikke.

Skrevet af Hanne Nørgaard

(100% lægmand og tidligere ejer af hest med uopdaget Babesia)